

ขยะไทยจะเป็นศูนย์ ในปี 2570

ขยะ มูลฝอยในประเทศไทยมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีปริมาณกว่า 27.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.64% จากปีที่ผ่านมา ในจำนวนขยะทั้งหมดมีการคัดแยกและนำกลับไปใช้ประโยชน์ด้วยการรีไซเคิลและทำปุ๋ยอินทรีย์ เพียง 1 ใน 3 หรือ 9.58 ล้านตันเท่านั้น โดยกรมควบคุมมลพิษพบพลาสติกในขยะชุมชนประมาณ 2 ล้านตัน สามารถนำเข้าสู่ระบบรีไซเคิลประมาณ 500,000 ตัน หรือประมาณ 25% (ส่วนใหญ่เป็นขวดพลาสติก) ส่วนที่เหลือจะกลายเป็นขยะพลาสติก 1.5 ล้านตัน ประกอบด้วยถุงพลาสติกประมาณ 1.2 ล้านตัน ที่เหลือเป็นพลาสติกอื่น ๆ เช่น แก้ว กล่อง ถาด ขวด ฝาขวด

ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เปิดเผยว่า กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้กำหนดกรอบนโยบายการบริหารจัดการขยะ

พลาสติกในภาพรวมของประเทศ ด้วยโรดแมพการจัดการขยะพลาสติก ปี พ.ศ. 2561-2573 ซึ่งมีขยะพลาสติก 4 ประเภทที่ประเทศไทย

ต้องเลิกใช้ภายในปี 2565 คือ พลาสติกหุ้ม ฟิล์มบรรจุอาหาร หลอดพลาสติก และแก้วพลาสติก พร้อมตั้งเป้าปี 2570 มีเป้าหมายนำขยะผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์พลาสติก กลับเข้ามาใช้ประโยชน์ทั้ง 100% เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ซึ่งเป็นหนึ่งในของแนวคิดในการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ BCG โมเดล ที่มุ่งเน้นในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีการนำทรัพยากรที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ และลดปล่อยของเสียสู่สภาพแวดล้อมให้น้อยที่สุด โดยการบูรณาการการพัฒนาเศรษฐกิจในสามมิติไปพร้อมกัน ได้แก่ B-Bio Economy หรือ เศรษฐกิจชีวภาพ C-Circular Economy หรือ

เศรษฐกิจหมุนเวียน และ G-Green Economy หรือ เศรษฐกิจสีเขียว

“การผลักดันแนวคิด Zero waste นับเป็นองค์ประกอบสำคัญภายใต้ BCG Model ให้บรรลุความมุ่งหมายที่จะใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ซึ่งสามารถทำได้ในสองส่วนใหญ่คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการพัฒนานวัตกรรม เพื่อให้มีการนำทรัพยากรที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ และลดการปล่อยของเสียสู่สภาพแวดล้อมให้น้อยที่สุด ตามหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียน โดย BCG Model ก็ได้เน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มใหม่ ๆ จากฐานทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมให้เปลี่ยนของเหลือทิ้งให้กลายเป็นแหล่งรายได้แห่งอนาคต (Waste to wealth) เช่น การเปลี่ยนสินค้าเกษตรและวัสดุเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมเกษตรให้เป็นสารมูลค่าสูงในอุตสาหกรรมการผลิตพลังงานและวัสดุชีวภาพ หรือการแปลงขยะมูลฝอยให้เป็นพลังงานที่ยั่งยืนในชุมชน เป็นต้น”

โครงการ Zero waste Thailand (ประเทศไทยไร้ขยะ) อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ที่จะเปิดโอกาสให้หน่วยงาน สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยต่าง ๆ สามารถส่งข้อเสนอโครงการเข้ามาเพื่อขอรับทุนในการไปดำเนินการแก้ไขปัญหาคอขวด Zero Waste ได้ โดยขณะนี้ได้มีผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ช่วยหมุนเวียนขยะกลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุดหลายงาน

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) ให้ทุนสนับสนุน 3 โครงการคือ พัฒนาแอปพลิเคชันรับบริจาคอาหาร สำหรับอาหารในห้างสรรพสินค้าที่ยังไม่หมด เพื่อลดขยะอาหารและนำไปมอบให้แก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ, เครื่องแปรรูปขยะเศษอาหารให้กลายเป็นดินคุณภาพดี โดยการพัฒนาให้ใบมีดสามารถย่อยเศษอาหารขนาดใหญ่และแข็งได้ ก่อนนำไปผ่านการปรับปรุงคุณภาพดินและระบบทำแห้ง ส่งผลให้สามารถแปรสภาพขยะเป็นดินได้ภายใน 30 นาที และดินที่ได้มีค่าเฉลี่ยของ NPK สูงกว่าค่าเฉลี่ยดินการค้าทั่วไป และ แอปพลิเคชัน Recycle Day สำหรับจัดการของเหลือใช้ครบวงจร เป็นศูนย์กลางในการคัดแยกขยะ พร้อมเชื่อมโยงกลุ่มผู้รับซื้อของเก่ากับกลุ่มที่ต้องการขายของเหลือใช้ ซึ่งภายในแอปจะมีการนัดหมายระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ตรวจสอบราคาซื้อขาย สะสมคะแนน ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ อาทิ ขยะอันตราย วัสดุรีไซเคิล และขยะทั่วไป

นอกจากนี้ยังมี งานวิจัยเพื่อคัดค้านระบบผลิตก๊าซเชื้อเพลิงจากขยะมูลฝอยเพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้า โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ซึ่งเทคโนโลยีดังกล่าวจะใช้เศษวัสดุชีวมวลเหลือใช้จากเกษตรกร หรือกระบวนการผลิตในอุตสาหกรรม นับว่าเป็นประโยชน์อย่างมากแทนที่จะต้องเสี่ยงงบประมาณในการกำจัดขยะ ยังก่อให้เกิดพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน ช่วยประหยัดพลังงานและรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น และยังก่อให้เกิดรายได้จากการขายพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้ โดยในอนาคตมีโครงการขยายกำลังการผลิตเป็น 200w และ 1MW อีกด้วย

งานวิจัยแปลง CO2 มัจจุราชร้ายให้กลายเป็นเงิน โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ร่วมกับคณะวิศวกรรม

ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันนวัตกรรม บริษัท ปตท. จำกัด มหาชน ด้วยการนำก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO2) ที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนเป็นสารเคมีมูลค่าเพิ่ม โดยการพัฒนาตัวเร่งปฏิกิริยาโลหะออกไซด์ผสมสำหรับเปลี่ยนก๊าซ CO2 ให้เป็น “โอเลฟินส์ จำพวกเอทิลีนและโพรพิลีน” ที่เป็นผลิตภัณฑ์ขั้น

ต้นในการผลิตเม็ดพลาสติกที่ใช้ผลิตสินค้าอย่างชิ้นส่วนรถยนต์ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ฯลฯ

โครงการแก้ไขปัญหาล้างแ้วดล้อมและขยะพลาสติกในชุมชนเพื่อการบูรณาการอย่างยั่งยืน โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ร่วมกับ อบต.ตาลเดี่ยว จ.สระบุรี เป็นพื้นที่นำร่อง นำวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาขับเคลื่อนต่อการจัดการขยะชุมชนตั้งแต่ต้นทาง คัดแยกขยะ การจัดทำธนาคารขยะ กลางทาง คือ พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบจากขยะชุมชนรวมถึงของเหลือทิ้งจากการเกษตร สร้างมูลค่าเพิ่มในการนำขยะกลับมารีไซเคิล เพื่อเป็นมิตรแก๊สสิ่งแวดล้อม โดยนำกลับมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เกล็ด (Flake) หรือ เม็ดพลาสติกกรีไซเคิล อีกทั้งการนำขยะเก่าผลิตเป็นเชื้อเพลิงขยะ เป็นต้น

นอกจากนี้กระทรวงยังได้ขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการเป็นต้นแบบที่ดีในการณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร สถาบันการศึกษา เอกชน และประชาชน สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักการ BCG ด้วยการงดการใช้พลาสติก และส่งเสริมการวิจัยเพื่อนำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ 100% ภายในหน่วยงานต่าง ๆ ของ วว.

article@dailynews.co.th